

De Fotograaf

Rob Malasch / Philip Glass

dirigent: Michael Riesman

Circles

No: 7-3 minutes voices with words

The power of the world

Works in circles

The sky is round

The earth is round

And so are the stars

The birds make their nest in circles

For theirs is the same religion as ours

The wind in its greatest power, whirls...

The sun comes forth and goes down again

In a circle

Any advancement, however, was dramatically curtailed by the terrible event of 17 October 1874. The following account from the *Calistoga Free Press* for Saturday, 24 October 1874, tells the story:

Early Sunday morning last, the news of a terrible tragedy, which occurred the night previous at about 11 o'clock, at the residence of Wm. A. Stuart, near the Yellow Jacket quicksilver mine, about seven and a half miles west of Calistoga, in this county, was received here. The particulars, as near as we can ascertain, are as follows: On Saturday last, just before the departure of the San Francisco boat for Vallejo, Edward J. Muybridge, a well known photographic artist in San Francisco, by means of letters which fell into his hands, made the discovery that his wife, who is now in Oregon, and to whom he was devotedly attached, had been on terms of criminal intimacy, for some time past, with Major Harry Larkyns, formerly connected with several San Francisco journals, but lately engaged in getting up a map of the mines in this and adjoining counties. Frenzied over the discovery, he immediately made his way to Calistoga, and learning here that the destroyer of his peace was at the Yellow Jacket Mine, hired a team at Connelly's stable, and employed Geo. Wolfe to drive him there. Alighting, he knocked at the door, and enquired if Major Harry Larkyns was in. The gentleman that answered the call informed him that he was, and invited him in; he very politely and calmly refused, saying he wished to see the Major only a moment on the outside. The Major, who at the time was engaged in a game of cribbage with a lady, answered the summons. As he opened the door and looked out into the dark, he called out: "Who is it? I can't see you." Mr. Muybridge says "Good evening, Major; my name is Muybridge, and here is the answer to the letter you sent my wife," and fired at the breast of Larkyns. The Major staggered back, and ran through the kitchen and sitting room, and out the front door, and fell close to a large oak tree. Mr. Stacy and others carried him in the house and laid him on a bed, where he breathed his last in about one minute and a half. After firing, Muybridge followed closely, but was at once covered by a pistol in the hands of J. M. McArthur, and surrendered—though making no attempt to escape—and was brought to Calistoga immediately and given into the hands of Constable Geo. B. Crumwell. We are informed that there was talk of lynching Muybridge at the time of the shooting, but through the influence of Mr. Stuart this act of violence was not put into effect.

De Fotograaf

regie Rob Malasch
muziek Philip Glass
dirigent Michael Riesman
decor Rein Jansma, Joost Elffers
kostuums Aage Hoygaard
productie Yvonne Bon

acteurs Muybridge: Rudolf Lucieer, Bert Nienhuis,
Wanka Fokke
Fora Shallcross Stone: Olga Zuiderhoek
Majoor Harry Larkyns: Hans Jorritsma
een naast familielid: Pauline Senn, Stefanie Ringes
Leland Stanford: Maja van de Broecke
W. W. Pendegast: Susan Senduk

figuranten Piem Jonker, Jan Pronk, Berry Nooy,
Erik van de Heg, Matty Vriens

zangeressen Ans van Dam, Erica Grefe, Anne Haenen,
Margriet de Moor, Adinda de Nijs, Helene Versloot
muziek Ben van Dijk tweede trombone, Huub Kerstens
piano/orgel, Taco Kooistra cello, Els Krieg eerste
viool, Ben Lindeman tweede viool, Joop Meyer
eerste hoorn, Art Meyer eerste trombone,
Leo van Oostrom tenorsax, Thies Roorda fluit,
Louise Schepel tweede hoorn, Mia Svensson
sopraansax, Aimée Versloot altviool

bewegingstraining Jeanet Cobbenhagen
uitvoering kostuums Tony A. Korver, Mieke Roelofsen, Marietje Snitjer
kapsels Juliet Leyman
grimeur Jackie Klawer
licht John Rickes, Bruce Gray, Arthur de Leeuw,
Otte Piersma
geluid Eduward Lampe
projectie Caspar Spelbrink

De Fotograaf

een project van Rob Malasch

muziek: Philip Glass

Het theaterexperiment 'De Fotograaf' probeert het baanbrekend werk van de fotograaf Muybridge uit de vorige eeuw op een theatrale wijze te verbinden met de hedendaagse ontwikkelingen in de muziek, die kortweg aangeduid worden met de term 'minimal music'.

Muybridge lukte het voor het eerst via een serie achter elkaar geplaatste camera's bewegingen en hun onderdelen zichtbaar te maken.

Het totale project is geconcentreerd op zijn thema 'stilstand in beweging' (continuïteit is nodig om verandering zichtbaar te maken). Dit centrale thema wordt gevisualiseerd door de actuele omgeving — waarin het stuk speelt — in het stuk op het toneel te verwerken.

Deel I: Muybridge

Deel II: De Donkere Kamer

Deel III: Opiumdroom (innerlijke beschaving)

Gebruikmakend van de eigen eisen van de ruimte wordt er een op het eerste gezicht onmiddellijk herkenbaar stuk opgevoerd. Het betreft een fragmentarische weergave van impressies als een niet direct realistische verwerking van biografische gegevens.

Er ontstaat zodoende een spanningsveld tussen de aangegrepen historische periode en de feitelijke werkelijkheid van het moment in de ruimte waar 'De Fotograaf' uitgevoerd wordt.

Het verband tussen beide wordt in dit stuk gepersonifieerd door de fotograaf.

In essentie heeft de persoon van de fotograaf in dit gedeelte de functie van degene die de verbeelding koppelt aan de realiteit door middel van zijn techniek: in dit geval de fotografie.

De opnamen die de fotograaf in het eerste gedeelte maakt, worden in het tweede gedeelte ontwikkeld en afgedrukt. De ruimte wordt veranderd in een donkere kamer. Toch zal er voldoende verlichting zijn voor het publiek om de handelingen op het toneel te kunnen volgen. Via verschillende technische ingrepen zal te zien zijn hoe een foto zich ontwikkelt. In het laatste deel worden de foto's door middel van projectie zichtbaar

produktieassistenten Charlotte Wissing, Fokelien de Jong

produktiepubliciteit Heleen Arends

uitvoering decor firma Hekma en De Mol, in samenwerking met
W. Hol, Boudewijn Bielke

assistentie decor Rein Jansma, Martijn Br  uwer, Tycho Hillenius,
Benita Jansma, Johan Joor, Frank Oorthuys,
Roel Prins

Deze produktie werd mogelijk gemaakt door bijdragen van het Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk, de Gemeente Amsterdam, de Rotterdamse Kunststichting, Stichting Toneelraad Rotterdam, het Holland Festival en de Stichting Koninklijk Paleis te Amsterdam.

Dank aan: Mickery Theater, Universiteitstheater, Nederlandse Operastichting, Canon, Ilford, Polaroid, Gerritsen en Van de Velde, Ellen Fleurbaay, Marijke van der Glas, Michael Blackwood, de heer Jepkes, Kaspar Spelbrink, Jan van de Horn.

gemaakt, zodat ze een wezenlijk onderdeel van de voorstelling gaan worden, wat ten gevolge heeft dat er een integratie ontstaat met de muziek.

De muziek wordt live uitgevoerd en is voor de realisering van het thema even belangrijk als het beeldend materiaal.

Eadweard Muybridge.

Born Kingston-upon-Thames. (1830) England.

California Bookseller. (1855).

Helios and the flying Studio. (1867).

Flora Muybridge. (1872).

Harry Larkyns. (1873).

Murder. (1874).

Occident photographed at a 2:27 gait. (1877).

Portfolio IV: Palo Alto. (1878-1883).

Animal locomotion (1886-1889).

The human figure in motion. (1897-1904).

Muybridge died. England (1904).

Interview

Zie jij enig verschil tussen een wedstrijd en een theatervoorstelling?

Hans: Het grote verschil tussen sport en theater is, dat je bij sport, bij wijze van spreken, je tegenspelers tot op de tribune achterna zit.

Maja, hoe zou jij jezelf het beste presenteren?

Gewoon, als Maja.

Wat is dat?

Dat is iets, wat ik twee jaar geleden ontdekt heb. Ik schijn iets om me heen te hebben wat komisch is, en sindsdien maak ik daar misbruik van.

Hoe doe je dat?

Dat ga ik je niet vertellen, dat is het geheim van de smid.

Zijn er veel mensen die op je afkomen om je uiterlijk?

De laatste tijd wel, ja.

Heb je daar geen bezwaar tegen?

Nee, helemaal niet, waarom zou ik.

Olga: We mogen na afloop toch zelf bepalen wat er in het programma-boekje komt. Zo niet, dan gooien we Malasch er alsnog uit!

Rudolf, ben je met een soort onderzoek bezig naar je rol, je functie in het theatergebeuren?

In het algemeen?

Nee, in het bijzonder.

Nadat ik jaren heel erg intensief op één plek, bij Baal, gewerkt heb, bevalt het me om dat nu helemaal los te laten en andere terreinen te verkennen. Daar is dit een heel uitgelezen kans voor.

Ben je daarmee uit een bepaald cliché gestapt, dat andere mensen op je gelegd hebben, of heb je je daaraan nooit gestoord.

Jawel, dat gaat op een gegeven moment natuurlijk heel erg benauwen. Cliché van geflipte intellectueel, waar ik toch zelf ook hoe langer hoe meer naar toe werkte.

Olga, wanneer besloot je om actrice te worden?

Toen ik erachter kwam, dat m'n lichaam niet aan 't ballet wilde.

Was je blij, toen je wist dat je aan 'De Fotograaf' mee ging doen?

Pauline: Daar heb ik nooit aan getwijfeld. Omdat ik sinds 1976 bij de 'Groep' ben, en zolang ik niet te horen krijg dat ik niet meer in de 'Groep' zit, ga ik er vanuit dat ik met iedere produktie meedoe.

Wat beschouw jij als dans, in verband met wat je tot nu toe gedaan hebt?

Susan: Een beheersing van je lichaam en daarmee uit de voeten kunnen.

Hoe vond jij het om met ons mee te doen?

Wanka: Leuk.

Wat vind je niet leuk?

Als ik zo lang moet wachten op het repeteren. Als ik klaar ben, weet ik niet of ik gelijk weg kan gaan.

Onder welke omstandigheden voel jij je het sterkst en het creatiefst?

Rob: In de meest gelimiteerde situaties.

Wie bewonder je in de Nederlandse theaterwereld?

Jeanet: Toneelgroep Baal, waarmee ik nu werk.

Wat vind jij daar goed aan?

Men zegt van ze dat ze elitair toneel brengen, maar dat vind ik dus niet, ze pakken gewoon een onderwerp aan, wat toch wel redelijk is.

Wat vind je leuk van werken met theater?

Ik heb me daar altijd in uit kunnen leven, hetgene wat ik wilde doen, kon ik in het theater kwijt.

Wordt dit je decordebuut voor theater?

Joost: Ja, theater is voor mij een openbaring. Ik vind het onbegrijpelijk dat ik daar nu pas aan begin. Ik geloof dat alle dingen die ik interessant genoeg vind om me mee bezig te houden hier nu bij elkaar komen; dat zal wel nooit meer ophouden.

Hoe is het nou om een wonderkind te zijn?

Rein: Ik schaam me er eigenlijk voor, het is zo sneu voor de anderen. Iedereen zou een wonderkind moeten zijn, dan ben je van het gelazer af.

Je hebt aan 'De Fotograaf' enthousiast meegewerkt, heb ik begrepen.

Zonder enthousiasme kun je zo iets nooit doen. Een beetje maniakaal aan iets bezig zijn is heerlijk.